

Suomen luonnonsuojeluliiton (SLL)
Pirkanmaan piiri ry.
Kuninkaankatu 39
33200 Tampere
pirkanmaa@sll.fi
p. 040 515 4557

TUTKINTAPYYNTÖ

21.8.2018

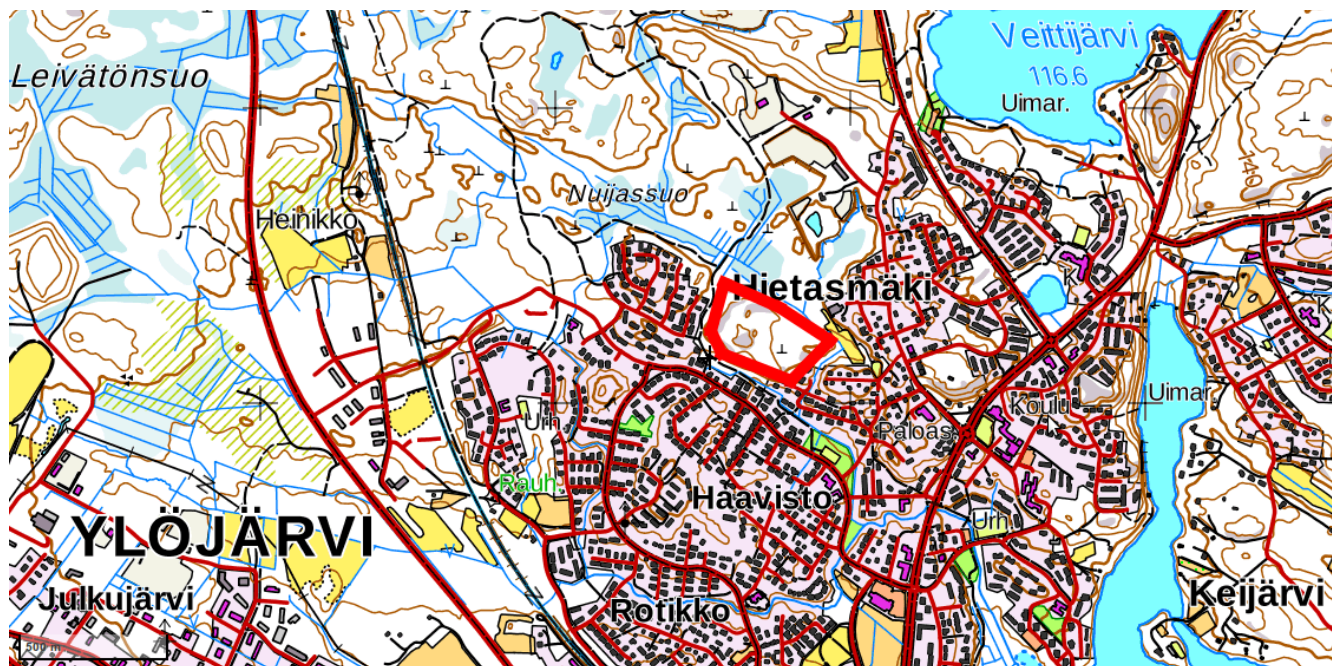
SLL:n Ylöjärven yhdistys ry.
c/o Soili Husso
Sauriontie 6
33470 Ylöjärvi
soilihusso@gmail.com
p. 0400 838 418

Sisä-Suomen poliisilaitos
kirjaamo.sisa-suomi@poliisi.fi

Asia: TUTKINTAPYYNTÖ MAHDOLLISESTA MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAIN, LUONNONSUOJELULAIN JA METSÄLAIN RIKKOMISESTA YLÖJÄRVELLÄ

Aluksi

Ylöjärven Haavistolla, niin sanotulla Haavistonkallion alueella, tehtiin huhtikuussa 2018 voimakkaat harvennushakkuut luonnonsuojelullisesti arvokkaassa virkistysmetsässä (ks. kartta 1). Alue on Ylöjärven kaupungin omistuksessa. Hakkuut suunnitteli ja ymmärtääksemme myös toteutti Pirkanmaan metsänhoitoyhdistys kaupungin toimeksiannosta. Pyydämme Sisä-Suomen poliisilaitosta tutkimaan onko hakkuissa mahdollisesti rikottu maankäyttö- ja rakennuslakia (132/1999), luonnonsuojelulakia (1096/1996) sekä metsälakia (1093/1996).

Kartta 1. Ylöjärven Haaviston hakkuualueen sijainti (punainen raja).

Maankäyttö- ja rakennuslaki

Maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukaan maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman lupaa (*toimenpiderajoitus*) yleiskaava-alueella, jos yleiskaavassa niin määrätään.

Hakkuiden kohteena ollut Haavistonkallion alue on merkitty voimassaolevassa oikeusvaikutteisessa osayleiskaavassa lähivirkistysalueeksi (VL) ja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeäksi alueeksi (luo-4). Kaavamääräyksissä todetaan seuraavasti: ”Alueen käsittelyssä on otettava huomioon sen erityisten luonnonarvojen säilyminen.” Lisäksi voimassa on yleismääräys: ”Maisemaa muuttavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä tarkoitettua lupaa (toimenpiderajoitus)”. Tätä maisematyöluvaksi kutsuttua lupaa ei Haaviston hakkuista varten ollut haettu lainkaan, vaan hakkuut toteutettiin ilman lupaa.

<https://www.ylojarvi.fi/site/assets/files/8633/ajantasaosayleiskaava.pdf>

Haavistonkallion hakkuiden noustua julkisuuteen Ylöjärven kaupunki julkaisi 25.4.2018 tiedotteen, jossa se pahoitteli ”Haaviston alueen suunnittelematonta hakkuuta”:

<https://www.ylojarvi.fi/uutiset/ylojarven-kaupunki-pahoittelee-haaviston-alueen-suunnittelematonta-hakkuuta/>

Muun muassa Aamulehti uutisoi hakkuista useaan otteeseen, ensimmäisen kerran 27.4.2018:

<https://www.aamulehti.fi/uutiset/ylojarven-kaupunki-raivasi-ilman-lupia-kymmenen-hehtaarin-virkistysalueen-taloudsmetsaksi-verkkosivuilla-pahoitellaan-tapahtunutta-200904234/>

30.4.2018:

<https://www.aamulehti.fi/uutiset/metsaasiantuntija-teki-esityksen-ylojarven-kohutusta-virkistysalueen-hakkuusta-halusi-estaa-riukuuntumisen-200906944/>

Aamulehden jälkimmäisessä jutussa korostuu metsänhoitoyhdistyksen metsäasiantuntijan rooli, mikä nähdäksemme on luonnollista, sillä hän on suunnitellut Haavistonkallion hakkuut.

Luonnonsuojelulaki

Haavistonkallion luo-4 -merkintä perustuu siihen, että alue on sekä liito-oravan että lepakoiden elinympäristöä. Liito-orava ja kaikki Suomessa tavattavat lepakkolajit ovat luonnonsuojelulain 49 §:ssä mainittuja, EU:n luontodirektiivin liitteen IVa lajeja. Niiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen tai heikentäminen on kielletty lain saman pykälän nojalla.

Haavistonkallion hakkuut tehtiin luontodirektiivin suojaamien lajien esiintymisalueella ilman kartoituksia ja rajoituksia.

Metsälaki

Metsälain 7 §:ssä todetaan seuraavasti:

”Metsän hakkaajan tulee puunkorjuussa ja muissa siihen liittyvissä toimenpiteissä osaltaan huolehtia siitä, että noudatetaan tämän lain säännöksiä.

Jos metsänhakkuusopimukseen on liitetty hakkuun toteutusta ohjaava leimikkosuunnitelma, joka sisältää tiedot suunnitelluista hakkuista hakkuutavoittain ja tiedossa olevat 10 §:n 2 momentissa tarkoitetut erityisen tärkeät elinympäristöt rajauksina kartalla, leimikkosuunnitelman tekijä vastaa siitä, että leimikkosuunnitelma on tämän lain mukainen. Leimikkosuunnitelman tekijä ottaa vastuun allekirjoittamalla leimikkosuunnitelman tai muulla vahvistamismenettelyllä.”

Haavistonkallion hakkuiden suunnittelijan olisi pitänyt selvittää ja tuntea alueen erityisarvot ja lakien mukaiset rajoitteet. Nähdäksemme hakkuiden suunnittelija ei ollut selvittänyt suunnittelu- ja hakkuukohteen taustoja lain edellyttämällä tavalla. Tästä saa viitteitä myös edellä linkatusta Aamulehden jutusta 30.4.2018.

Metsälain 7 a §:n mukaan ”Maanomistaja on velvollinen luovuttaessaan hakkuuoikeuden ilmoittamaan hakkuuoikeuden ostajalle metsänkäyttöilmoitukseen merkitsemänsä tiedot hakkuussa huomioon otettavista 10 §:n 2 momentissa tarkoitetuista erityisen tärkeistä elinympäristöistä. Jos maanomistajan edustaja tekee metsänkäyttöilmoituksen, häntä koskee vastaava ilmoitusvelvollisuus.”

Haavistonkallion hakkuutapauksessa vaikuttaa olevan vähintäänkin ongelmia molempien edellä mainittujen metsälain pykälien osalta, sillä vaikuttaa siltä, että metsän hakkaajalla ja leimikon suunnittelijalla ei ole ollut tiedossa kohteen erityisluonne ja status, tai tästä ei ole välitetty.

Metsälain 14 §:ssä määrätään, että ”Maanomistajan taikka hallintaoikeuden tai muun sellaisen erityisen oikeuden haltijan tai hänen valtuuttamansa on tehtävä metsäkeskukselle metsänkäyttöilmoitus käsittelyalueella aiotusta kasvatushakkuusta, uudistushakkuusta, metsätuhon johdosta tehtävästä hakkuusta ja muusta hakkuusta sekä 10 §:n 2 momentissa tarkoitettujen erityisen tärkeiden elinympäristöjen käsittelystä. Jos kyseessä on kasvatushakkuu, toteuttamistapa on ilmoitettava kuvioittain.”

Haavistonkallion hakkuiden metsänkäyttöilmoitukseen liittyy epäselvyyksiä: ensin Suomen metsäkeskuksen järjestelmästä ei tietääksemme löytynyt metsänkäyttöilmoitusta lainkaan. Lopulta se ilmeisesti löytyi paperiversiona, joka oli unohtunut kirjata sähköiseen järjestelmään. Ilmoitus oli ilmeisesti jätetty vuonna 2016, ja metsälain 14 §:ssä määrätään, että se pitää tehdä aikaisintaan kolme vuotta ennen hakkuuta.

Metsänkäyttöilmoitusasiaan liittyy myös liito-orava. Metsälain 14 b §:n mukaan ”Jos metsäkeskukselle saapunut metsänkäyttöilmoitus kohdistuu elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen metsäkeskukselle toimittamassa asiakirjassa mainittuun liito-oravan

lisääntymis- ja levähdyspaikkaan, metsäkeskuksen on välittömästi ilmoitettava tästä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, maanomistajalle sekä tiedossaan olevalle maanomistajan edustajalle ja metsänhakkuuoikeuden haltijalle.”

Koska metsänkäyttöilmoitusta ei ollut kirjattu metsäkeskuksen järjestelmään, mahdollinen tieto liito-oravastakin on voinut jäädä samalla käsittelemättä, eikä tieto ole siten kulkenut metsäkeskuksen ja ELY-keskuksen välillä lain vaatimalla tavalla.

Sovittua voimakkaammat hakkuut

Pyydämme poliisia tutkimaan myös sen, miksi hakkuissa Haavistonkalliolta on hakattu puuta jopa 1,5-kertaisesti se määrä, joka alueelta olisi Ylöjärven kaupungin ja Metsä Groupin (Metsäliitto Osuuskunnan) sopimuksen ja leimausselosteen mukaan pitänyt hakata.

Ylöjärven kaupungin teknisen lautakunnan pöytäkirjassa 16.6.2016 § 63 ja siihen liittyvässä leimausselosteessa (liite 1, sivu 6) näkyy, että Haavistonkalliolta (leimausselosteen kuvio 81, pinta-ala 7,5 ha, suunnitellun puukaupan hakkuukertymä) olisi pitänyt hakata puuta 600 m³. Hakkuissa käytetyn monitoimikoneen mittaustodistus (liite 2) kuitenkin osoittaa, että puuta kaadettiin kyseiseltä 7,5 hehtaarin kuviolta lopulta 905 m³.

Lopuksi

Haavistonkallion hakkuut ovat olleet julkisuudessa runsaasti. Ne ovat suututtaneet ja surettaneet monia ja ovat samalla myös omiaan heikentämään ihmisten luottamusta yhteisten asioiden käsittelyyn ja päätöksentekoon. Tästäkin syystä on tärkeää, että poliisi tutkisi asian perinpohjin.

Pyydämme kirjallista vastausta tutkintapyyntöömme.

Tampereella 21.8.2018

Heikki Toivonen
Puheenjohtaja
Suomen luonnonsuojeluliiton
Pirkanmaan piiri ry.

Juho Kytömäki
Sihteeri
Suomen luonnonsuojeluliiton
Pirkanmaan piiri ry.

Soili Husso
Puheenjohtaja
SLL:n Ylöjärven yhdistys ry.

Päivi Paananen
Sihteeri
SLL:n Ylöjärven yhdistys ry.

Liitteet

1. Ote Ylöjärven kaupungin teknisen lautakunnan pöytäkirjasta 16.6.2016 § 63
2. Metsä Groupin (Metsäliitto Osuuskunnan) monitoimikoneen mittaustodistus 25.4.2018

Jakelu

Sisä-Suomen poliisilaitos
- kirjaamo

Tiedoksi

Pirkanmaan ELY-keskus
- kirjaamo
- yksikön päällikkö Mari Rajala
- ylitarkastaja Marja-Liisa Pitkänen